

Ympäristölautakunta	§ 17	26.03.2019
Ympäristölautakunta	§ 22	24.04.2019

Kiinteistö 427-405-1-669, määräys ylijäämämaiden vastaanottamisen keskeyttämiseksi sekä määräys luvattoman maankaatopaikkatoiminnan ennallistamiseksi tai määräys ympäristöluvan hakemiseen velvoittamisesta

98/11.03.07/2019

Ympa 26.03.2019 § 17

Vireilletulo

Kiinteistölle 427-405-1-669 on vastaanotettu ja käytetty maanrakennustyössä muualta tuotuja ylijäämämaita. Asiasta ilmoitti ylijäämämaiden tuomisesta vastannut Vihdin PR-Rakennus Oy. Kiinteistölle 927-405-1-669 on myönnetty rakennuslupa 207-225 hevospihatolle (2 kpl) ja tilapäiselle siirtotallille (2 kpl). Rakennuslupahakemuksessa, sen liitteissä tai rakennuslupapäätöksessä ei ole esitetty tai hyväksytty kiinteistölle täyttöjä tai muuta maan muokkausta. Rakennuslupa on myönnetty Anu Pulkkiselle, joka omistaa kiinteistön.

Asian selvittäminen

Ympäristöpäällikkö ja ympäristötarkastaja ovat käyneet kiinteistöllä tarkastuksella 22.2.2019. Tarkastuksella oli läsnä Vihdin PR-Rakennus Oy:n edustaja. Ympäristöpäällikkö keskeytti suullisesti ylijäämämaiden tuomisen kiinteistölle 427-405-1-669 toistaiseksi.

Kiinteistön omistajalle ja Vihdin PR-rakennus Oy:lle lähetettiin sähköpostitse selvityspyyntö, jossa pyydettiin tietoja kiinteistölle tähän mennessä sijoitetuista ylijäämämaista, vastaavaa selvitystä mahdollisesti muualle sijoitetuista maa-aineksista ja suunnitelma, mikäli läjitystä aiottaisiin jatkaa.

Selvitys saapui kirjallisena 26.2.2019 Vihdin PR-Rakennus Oy:n edustajalta. Selvityksessä vedotaan rakennusvalvonnasta saatuun suulliseen lupaan ja ohjeeseen pitää kirjata ylijäämämaiden ajosta. Selvityksen mukaan maiden puhtautta ei ole varmistettu näytteenottoon ja analyysiin perustuen muualla kuin Espoon tonteilta. Kiinteistölle on ostettu mursketta ja sepeliä. Tontin yläosasta on siirretty maata alaspäin useamman sadan kuution verran. Asemapiirroksessa on esitetty, miten kiinteistön täyttöä haluttaisiin ylijäämämailla jatkaa. Selvityksen mukaan alueelle on tuotu marraskuusta 2017 lähtien ylijäämämaana: louhetta yhteensä 1615 t, moreenia ja hiekkaa yhteensä 2655 m³; peltomultaa yhteensä 840 m³ ja täytemaata ja kuivasavea yhteensä 1720 m³.

Tarkastuksesta laadittiin 1.3.2019 päivätty tarkastuspöytäkirja, joka sisälsi toiminnanharjoittajalle annetun kehotuksen ja kuulemisen. Kehotus annettiin ympäristönsuojelulain 175 §:n mukaisesti rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaisemiseksi, kun asian selvittämisessä oli tullut esille, ettei ylijäämämaiden hyötykäyttö kiinteistöllä 927-405-1-669 perustu etukäteen laadittuun ja hyväksytyyn suunnitelmaan tai lupaan. Kirjallisen selvityksen, mielipiteen ja tarkastuspöytäkirjan kommenttien antamiselle annettiin aikaa 25.3.2019 saakka. Asiakirja, joka sisälsi tar-

kastuspöytäkirjan, toiminnanharjoittajalle kohdistetun kehotuksen ja kuulemisen, lähetettiin Vihdin PR-Rakennus Oy:lle (sähköpostitse) ja kiinteistön omistajalle (sähköpostitse ja kirjepostina).

Pyydetty selvitykset saapuivat 25.3.2019.

Oheismateriaali

- Ympäristövalvonnan selvityspyyntö Anu Pulkkiselle ylijäämämaiden sijoittamisesta kiinteistöllä 927-405-1-669
- Rauno Pulkkisen kirje ympäristöpäällikölle
- Liite 1 - selvitys ajetuista ylijäämämaista, Rauno Pulkkisen selvitys ylijäämämaiden käytöstä ja sijoittamisesta
- Liite 2 - kartta ajetuista ylijäämämaista, Rauno Pulkkisen selvitys ylijäämämaiden käytöstä ja sijoittamisesta
- Liite 3 - Pohjatutkimus (GEO 44410), Rauno Pulkkisen selvitys ylijäämämaiden käytöstä ja sijoittamisesta
- Liite 4 - Suoritustasoilmoitukset, Rauno Pulkkisen selvitys ylijäämämaiden käytöstä ja sijoittamisesta
- Ylijäämämaiden sijoittaminen kiinteistölle 927-405-1-669; tarkastuspöytäkirja, kehoitus ja kuuleminen (muistio)
- Ylijäämämaiden sijoittaminen kiinteistölle 927-405-1-669; tarkastuspöytäkirja, kehoitus ja kuuleminen (kuvaliite)

25.3. saapuneet selvitykset:

- Rauno Pulkkisen selvitys ylijäämämaiden käytöstä rakentamiseen kiinteistöllä 927-405-1-669
- liite 1 asemapiirustus
- liite 2 vastaanotetut massat
- liite 3 maanrakennustyöraportti
- liite 3.1 ylä- ja alapinta
- liite 4 kenttäanalyysiraportti
- liite 4.1 kenttämittaustulokset ja viitearvovertailu
- liite 5 vesinäytteiden analyysitulokset
- liite 6 Rauno Pulkkisen selvitys
- liite 7 teknisen ja ympäristöjohtajan viranhaltijapäätös 8.1.2018
- liite 8 rakennuslupapäätös
- liite 9 maastoleikkaukset

Valmistelija

Sari Janhunen, etunimi.sukunimi@vihti.fi, puh 0505114202

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö

Ehdotus

Ympäristölautakunta päättää keskeyttää muualta tuotavien ylijäämämaiden vastaanottamisen ja käsittelyn kiinteistöllä 427-405-1-669.

Päätöksen perustelut

Oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 181 § mukaan, jos ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta aiheutuu välitöntä vaaraa ihmisten terveydelle tai siitä uhkaa aiheutua välittömiä ja huomattavia haittavaikutuksia ympäristölle, valvon-

taviranomaisen on keskeytettävä toiminta siltä osin kuin se on välttämätöntä terveyden tai ympäristön suojelemiseksi, jos toiminnanharjoittaja ei itse ole ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin. Toiminnanharjoittajaa on kuultava mahdollisuuksien mukaan ennen keskeyttämistä. Keskeyttämistoimenpiteestä on laadittava pöytäkirja ja keskeyttämisestä on viivytyksettä tehtävä päätös. Viranomaisen on lisäksi annettava tieto siitä, miten toiminnan jatkamiseksi menetellään. Luvanvaraisen ja ilmoituksenvaraisen toiminnan keskeyttää valtion valvontaviranomainen, jos ympäristöluvan myöntää tai ilmoituspäätöksen antaa valtion ympäristölupaviranomainen, ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jos se myöntää luvan tai antaa ilmoituspäätöksen.

Ylijäämämaiden vastaanottaminen toteutuneessa laajuudessa on tulkittavissa yleisesti ympäristöluvanvaraiseksi ympäristönsuojelulain 27 § mukaan (liite 1, taulukko 1, kohta 13 f) Muu kuin taulukon 2 kohdissa 13 a, b ja e tarkoitettu jätelain soveltamisalaan kuuluvan jätteen käsittely, joka on ammattimaista tai laitospaikkaista).

Tosiseikat ja johtopäätökset

Ympäristövalvonta toteaa, että ylijäämämaiden hyötykäyttö kiinteistöllä 927-405-1-669 ei ole perustunut etukäteen laadittuun ja hyväksytyyn suunnitelmaan. Ylijäämämaiden vastaanotto ja hyötykäyttö on kertaluonteista huomattavasti laajempaa ja peräisin ammattimaisesta maanrakennustoiminnasta. Toiminta voi aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa ja tulkitaan saatujen tietojen perusteella ympäristöluvanvaraiseksi.

Härkälänjoki on Uudenmaan maakuntakaavassa vedenhankinnan kannalta arvokas pintavesialue, joka on yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeä. Toiminnan vaikutuksia Härkälänjokeen ei toistaiseksi tunneta riittävästi.

Valvontaviranomaisen tulee määrätä ylijäämämaiden vastaanotto ja käsittely näillä perusteilla keskeytettäväksi. Maanomistajalle ja Vihdin PR-rakennus Oy:lle on annettu tieto asian käsittelyn etenemisestä.

Tiedoksianto

Kiinteistön omistaja, saantitodistuksella
Vihdin PR-Rakennus Oy, saantitodistuksella

Uudenmaan Ely-keskus

Käsittely

Käsittelyn kuluessa puheenjohtaja Lindfors ehdotti jäsenten Örnberg ja Hynnälä kannattamana, että asia palautetaan valmisteluun.

Asiasta äänestettiin.

Esittelijän ehdotus JAA, kannattivat:
jäsenet Hallenberg ja Kerola-Suikki.

Lindforsin ehdotus EI, kannattivat:

pj Lindfors, jäsenet Örnberg, Hynnälä ja Jokela.

Tyhjää: jäsen Wermundsen.

Pj Lindforsin ehdotus hyväksyttiin.

Päätös

Äänestyksen jälkeen lautakunta päätti palauttaa asian valmisteluun.

Eriävän mielipiteensä asiaan jättivät esittelijä Janhunen ja jäsenet Hallenberg ja Kerola-Suikki.

Ympä 24.04.2019 § 22

Asian valmistelu on jatkunut.

Mittaus maanläjityksen massamääristä

Ympäristövalvonta tilasi Vihdin kunnan mittaustoimelta maanläjityksestä laserkeilauksen ja massalaskennan. Tulokset on esitetty 21.3.2019 päivätyssä raportissa, jonka mukaan pintageometriaan perustuvat penkan tilavuudet ovat: leikkausmateriaali 4 882,4 m³ ja täyttömateriaali 31 097,9 m³ ja vaje 26 215,5 m³.

Kuuleminen ja toiminnanharjoittajan 25.3.2019 antama selvitys

Toiminnanharjoittajaa kuultiin kirjallisesti 1.3. päivätyllä kirjeellä, joka sisälsi tarkastuspöytäkirjan ja kehotuksen. Toiminnanharjoittajan 25.3.2019 saapuneessa selvityksessä todetaan taustatietona, että kiinteistön omistaja on rakentamassa alueelle talleja ja laidunalueita. Alueella on 13.9.2017 myönnetty rakennuslupa kahdelle hevospihatolle ja kahdelle siirtotallille. Siirtotallien osalta lupa on tilapäinen ja voimassa 5 vuotta. Kiinteistölle on 1.8.2018 myönnetty suunnittelutarvevaraus 150 k-m² omakotitalolle, 400 k-m² tallille ja 1800 k-m² maneesille. Kiinteistö sijaitsee Härkälänjokeen viettävällä rinteellä ja sen korkeuserot ovat suuret. Selvityksessä todetaan, että rakentaminen edellyttää alueen tasaamista ja tarvittavan maa-aineksen olevan noin 55 000 kuutiometriä.

Selvitys sisältää tietoa alueen ympäristöolosuhteista maaperän, pohja- ja pintaveden osalta. Selvityksessä on tiivis arvio toiminnasta mahdollisesti aiheutuvista haitoista pohja- ja pintavedelle sekä melun ja pölyn osalta.

Selvityksen nykytilannekuvauksessa todetaan, että alueelle on rakentamisen yhteydessä tasattu rinnettä ja vastaanotettu piha-alueiden rakentamiseksi ylijäämämassoja. Tasauksessa on kiinteistöltä leikattu noin 5000 ktrm³ moreenia. Ulkopuolelta on ylijäämämassoja vastaanotettu noin 23 000 m³. Vastaanotetut ylijäämämassat ovat syntyneet pien- ja rivitalotyömaiden rakentamisen yhteydessä, pääosin kaavoitetuilta alueilta, mutta myös täydennysrakentamisesta. Selvitykseen on liitetty laserkeilauksen raportti, jossa ylijäämämassojen tilavuudeksi on todettu 26 000 m³. Selvityksen mukaan kiinteistölle ei ole otettu vastaan ylijäämämassoja vanhoilta teollisuusalueilta eikä muilta alueilta, joilta ympäristöviranomaiset tai rakennusvalvonta on edellyttänyt maaperän pilaantuneisuustutkimuksia. Ylijäämämaiden haitta-ainepitoisuuksia on tutkittu Sitowisen toimesta maaliskuussa 2019. Liitteenä on esitetty tutkimusraportti, jossa esitettiin tulokset

kymmenestä kokoomanäytteestä. Pitoisuudet analysoitujen metallien osalta jäivät hyvin mataliksi. Sitowise toteaa raportissaan, että kenttäanalyysi ei vastaa laboratorioanalyysiä, mutta on hyvinkin suuntaa-antava.

Toiminnanharjoittaja selvittää, että lisäksi kiinteistölle on otettu vastaan työmaateiden rakentamiseen noin 600 tonnia murskettä.

Selvitykseen on liitetty osoitteet, joista ylijäämämaita on vastaanotettu sekä maalajit. Määrät on arvioitu kuormien perusteella. Vastaanotetut maamassat on pääosin levitetty ja tiivistetty kiintoaineen kulkeutumisen välttämiseksi. Toiminnanharjoittajan selvityksen mukaan alueen tasaaminen edellyttää 30 000 m³ lisätätömassoja.

Toiminnanharjoittajan esitys 25.3.2019 toiminnan jatkamiseen

Toiminnanharjoittaja toivoo, että toiminnan keskeyttäminen puretaan ja että työtä voidaan jatkaa ilman ympäristölupaa. Toiminnanharjoittaja on varautunut noudattamaan ehdotusta valtioneuvoston asetuksesta maa-ainesjätteen hyödyntämisestä maanrakentamisessa. Toiminnanharjoittaja käsityksen mukaan toiminnassa ei ole kyse Vna 713/2014 § 2 kohdan 12 a mukaisesta maankaatopaikasta eikä kohdan b pilaantumattoman maa-aineksen ammattimaisesta käsittelystä.

Toiminnanharjoittaja perusteluna ovat maamassojen puhtaus ja tarve massojen käyttöön. Toiminnanharjoittajan mukaan vastaanotto on perustunut kiinteistön rakentamissuunnitelmaan, joka on tehty rakennusluvan mukaisesti. Rakennussuunnitelmasta ei ole aikaisemmin laadittu piirustuksia. Maamassoista ei selvityksen mukaan ole otettu vastaanottomaksua ja toiminnanharjoittajan käsityksen mukaan toiminta edesauttaa maa-aineksen kierrätystä. Selvityksessä vedotaan toiminnanharjoittajan ja kiinteistön omistajan sukulaisuussuhteeseen, jolla perusteella maamassojen laatuun ja puhtauteen on kiinnitetty erityistä huomiota ja luovalmiuden tehostaa vastaanotettavien maamassojen valvontaa. Toiminnasta ei arvioida aiheutuvan päästöjä pinta- ja pohjaveteen eikä tavanomaisesta maanrakennustoiminnasta poikkeavia melu- ja pölypäästöjä.

Selvitys on kokonaisuudessaan tämän pykälän oheismateriaalina.

Neuvottelu 9.4.2019

Neuvottelussa 9.4.2019 käytiin läpi kiinteistön 927-405-1-669 tilanne ylijäämämaitten läjittämisen ja hyötykäytön osalta. Paikalla olivat toiminnanharjoittajan ja konsultin edustajat. Kiinteistön omistaja on antanut valtakirjan Rauno Pulkkiselle ympäristölupahakemus-asian hoitamiseen.

Neuvottelussa käytiin läpi toiminnanharjoittajan pyynnöstä menettelyt, joilla kiinteistö olisi käytettävissä suunniteltuun tarkoitukseen ja ympäristölainsäädäntöä noudatetaan. Ympäristötoimi totesi, että tässä laajuudessa ylijäämämaa-ainesten hyödyntäminen rakentamisessa edellyttää ympäristölupaa. Ympäristölupahakemuksessa tulee olla käsittelyn kannalta tarpeelliset ajantasaiset selvitykset. Hankkeen laatu ja alueen ominaispiirteet vaikuttavat tarvittavien selvitysten sisältöön ja laajuuteen. Selvitykset voivat koskea toimintaa, päästöjä, vaikutuksia,

asianosaisia ja muita merkityksellisiä seikkoja. Hakemuksesta on tarvittaessa käytävä ilmi, mihin aineistoon ja laskenta-, tutkimus- tai arviointimenetelmään annetut tiedot perustuvat.

Lisäksi ympäristötoimi esitti asioita, joihin hakemuksessa tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Neuvottelun jälkeen lähetetyssä sähköpostiviestissä (10.4.2019) koottiin asiat muistiona sekä todettiin, että ympäristölautakunta tutustuu ennen kokousta 24.4.2019 tilanteeseen osoitteessa Ojaniementie 60. Viestissä todettiin asianosaisten mahdollisuus osallistua maastokäyntiin.

Oheismateriaali

- Ympäristövalvonnan selvityspyyntö Anu Pulkkiselle ylijäämämaiden sijoittamisesta kiinteistöllä 927-405-1-669
- Rauno Pulkkisen kirje ympäristöpäällikölle
- Liite 1 - selvitys ajetuista ylijäämämaista, Rauno Pulkkisen selvitys ylijäämämaiden käytöstä ja sijoittamisesta
- Liite 2 - kartta ajetuista ylijäämämaista, Rauno Pulkkisen selvitys ylijäämämaiden käytöstä ja sijoittamisesta
- Liite 3 - Pohjatutkimus (GEO 44410), Rauno Pulkkisen selvitys ylijäämämaiden käytöstä ja sijoittamisesta
- Liite 4 - Suoritustasoilmoitukset, Rauno Pulkkisen selvitys ylijäämämaiden käytöstä ja sijoittamisesta
- Ylijäämämaiden sijoittaminen kiinteistölle 927-405-1-669; tarkastuspöytäkirja, kehoitus ja kuuleminen (muistio)
- Ylijäämämaiden sijoittaminen kiinteistölle 927-405-1-669; tarkastuspöytäkirja, kehoitus ja kuuleminen (kuvaliite)

25.3. saapuneet selvitykset:

- Rauno Pulkkisen selvitys ylijäämämaiden käytöstä rakentamiseen kiinteistöllä 927-405-1-669
- liite 1 asemapiirustus
- liite 2 vastaanotetut massat
- liite 3 maanrakennustyöraportti
- liite 3.1 ylä- ja alapinta
- liite 4 kenttäanalyysiraportti
- liite 4.1 kenttämittaustulokset ja viitearvovertailu
- liite 5 vesinäytteiden analyysitulokset
- liite 6 Rauno Pulkkisen selvitys
- liite 7 teknisen ja ympäristöjohtajan viranhaltijapäätös 8.1.2018
- liite 8 rakennuslupapäätös
- liite 9 maastoleikkaukset
- sähköposti-muistio neuvottelusta 9.4.2019

Liitteet

-

Valmistelija

Sari Janhunen, etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 5114 202

Esittelijä

ympäristöpäällikkö

Ehdotus

Vihdin ympäristölautakunta on tutkinut asian. Ympäristölautakunta katsoo, että kiinteistöllä 427-405-1-669 ei tule jatkaa ylijäämämaiden vastaanottamista eikä käsittelyä ja kiinteistö tulee ennallistaa tai hakea toiminnalle ympäristönsuojelu-

lain (527/2014) mukaista ympäristölupaa.

Päävelvoitteet

Ympäristölautakunta päättää

1) keskeyttää ympäristönsuojelulain (527/2014) 181 § nojalla muualta tuotavien ylijäämämaiden vastaanottamisen ja käsittelyn kiinteistöllä 427-405-1-669.

2) määrätä ympäristönsuojelulain (527/2014) 175 §:n nojalla kiinteistön omistajan tai omistajan valtuuttaman edustajan

joko

ennallistamaan kiinteistö 427-405-1-669 sinne sijoitetuista ylijäämämaista.

Ennallistaminen tulee aloittaa viipymättä ja viimeistään kolmen viikon kuluttua tämän päätöksen tiedoksisaantipäivästä. Ennallistamistyön tulee olla valmis viimeistään neljän (4) kuukauden kuluttua tämän päätöksen tiedoksisaannista.

Ennallistamistyö on toteutettava seuraavasti:

- Kiinteistöltä poistettava massat tulee toimittaa jätelain 29 §:n mukaiselle vastaanottajalle;

- Valvontaviranomaiselle tulee tehdä ennallistamistyöstä seuraavat ilmoitukset:

- * ilmoitus työmaavastaavasta yhteystietoineen;
- * ilmoitus maamassojen tulevasta loppusijoituspaikasta;
- * ilmoitus töiden aloittamisesta ja
- * ilmoitus töiden lopettamisesta.

- Poisajettavien massojen laadusta, määrästä ja loppusijoituskohteista tulee pitää jätelain 118 §:n mukaista kirjaa;

- Ennallistamistyön päätyttyä Vihdin ympäristönsuojeluviranomaiselle tulee toimittaa kunnostuksen loppuraportti, joka sisältää yhteenvedon em. kirjanpidosta. Loppuraportti on toimitettava viimeistään neljä viikkoa kunnostuksen päättymisen jälkeen. Ennallistamistyön dokumentit (punnitustodistukset, siirtoasiakirjat, vastaanottotodistukset yms.) tulee säilyttää viranomaisten tarkastamista varten;

tai

hakemaan toiminnalle ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 2 kohta 13 f) mukaista ympäristölupaa. Kiinteistön omistajan tai omistajan valtuuttaman edustajan tulee saattaa hakemus vireille kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista.

Kiinteistön omistajan tai omistajan valtuuttaman edustajan tulee ilmoittaa viimeistään kolmen viikon kuluttua tämän päätöksen tiedoksisaantipäivästä, kumpako vaihtoehtoa päävelvoitteesta 2 aikoo noudattaa.

Päävelvoitteiden tehosteet

Ympäristölautakunta päättää määrätä ympäristönsuojelulain (527/2014) 184 §:n nojalla edellä mainittua päävelvoitetta koskevat uhkasakkolain (1113/1990) 6 §:n mukaiset tehosteet seuraavasti:

Päävelvoite 1:

Vihdin ympäristölautakunta asettaa päävelvoitteen 1 noudattamisen tehosteeksi kiinteän uhkasakon, jonka suuruus on satatuhatta (100.000) euroa, mikäli ylijäämämaiden vastaanottamista ja käsittelyä ei keskeytetä.

Päävelvoite 2:

Vihdin ympäristölautakunta asettaa päävelvoitteen 2 noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteänä peruseränä on satatuhatta (100.000) euroa, mikäli aluetta ei ole ennallistettu neljän kuukauden kuluttua päätöksen tiedoksisaannista tai toiminnalle ei ole haettu ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista. Lisäeränä viisikymmentätuhatta (50.000) euroa joka toiselta alkavalta kuukaudelta velvoitteen laiminlyönnin jatkuessa asetetun määräajan jälkeen.

Täytäntöönpano

Ympäristölautakunta määrää ympäristönsuojelulain 175 §:n ja uhkasakkolain 15 §:n nojalla, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Perustelut

Oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 181 § mukaan, jos ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta aiheutuu välitöntä vaaraa ihmisten terveydelle tai siitä uhkaa aiheutua välittömiä ja huomattavia haittavaikutuksia ympäristölle, valvontaviranomaisen on keskeytettävä toiminta siltä osin kuin se on välttämätöntä terveyden tai ympäristön suojelemiseksi, jos toiminnanharjoittaja ei itse ole ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin. Toiminnanharjoittajaa on kuultava mahdollisuuksien mukaan ennen keskeyttämistä. Keskeyttämistoimenpiteestä on laadittava pöytäkirja ja keskeyttämisestä on viivytyksettä tehtävä päätös. Viranomaisen on lisäksi annettava tieto siitä, miten toiminnan jatkamiseksi menetellään. Luvanvaraisen ja ilmoituksenvaraisen toiminnan keskeyttää valtion valvontaviranomainen, jos ympäristöluvan myöntää tai ilmoituspäätöksen antaa valtion ympäristölupaviranomainen, ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jos se myöntää luvan tai antaa ilmoituspäätöksen.

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (selvilläolovelvollisuus).

Ympäristönsuojelulain 14 §:n mukaan jos toiminnasta aiheutuu tai uhkaa välittömästi aiheutua terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta, toiminnanharjoittajan on viipy-

mättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin pilaantumisen tai sen vaaran ehkäisemiseksi tai jos pilaantumista on jo aiheutunut, sen rajoittamiseksi mahdollisimman vähäiseksi. Toiminnanharjoittajan on muutoinkin havaittuaan, että toiminta ei täytä sille ympäristönsuojelulaissa tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia, viipymättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin vaatimusten noudattamiseksi.

Ympäristönsuojelulain 175 §:n mukaan valvontaviranomainen voi:

- 1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä taikka määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa;
- 2) määrätä 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta ympäristölle aiheutunut haitta;
- 3) määrätä toiminnanharjoittajan riittävässä määrin selvittämään toiminnan ympäristövaikutukset, jos on perusteltua aihetta epäillä toiminnasta aiheutuvan tämän lain vastaista ympäristön pilaantumista.

Luvanvaraisen toiminnan osalta määräyksen antaa valtion valvontaviranomainen, jos ympäristöluvan myöntää valtion ympäristölupaviranomainen, ja muutoin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Ympäristönsuojelulain 184 §:n mukaan viranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, ympäristönsuojelulain lain nojalla antamaansa kieltä tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laininlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään. Jollei ympäristönsuojelulain muuta johdu, uhkasakkoa, teettämisuhkaa ja keskeyttämisuhkaa koskevaan asiaan sovelletaan, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Ympäristönsuojelulain 185 §:n mukaan ennen määräyksen antamista viranomaisen on varattava sille, jota määräys koskee, tilaisuus tulla kuulluksi asiassa siten kuin hallintolaissa säädetään. Tarvittaessa on kuultava myös muita asianosaisia, muita valvontaviranomaisia, lupaviranomaisia ja yleistä etua valvovia viranomaisia.

Ympäristönsuojelulain 200 §:n mukaan päätöksen tehnyt viranomainen voi määrätä, että 175 §:ssä tarkoitettua määräystä tai päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava. Lain 201 §:n mukaan muutoksenhakutuomioistuin voi valituksesta kumota 200 §:ssä tarkoitettua määräyksen tai muuttaa sitä tai muutoinkin kieltää lupapäätöksen täytäntöönpanon.

Ylijäämämaiden vastaanottaminen toteutuneessa laajuudessa on tulkittavissa yleisesti ympäristöluvanvaraiseksi ympäristönsuojelulain 27 § 1 momentin ja liitteen 1, taulukko 2, kohta 13 f mukaan.

Tosiseikat ja johtopäätökset

Ympäristövalvonta toteaa, että ylijäämämaiden hyötykäyttö kiinteistöllä 927-405-1-669 ei ole perustunut etukäteen laadittuun ja hyväksytyyn suunnitelmaan. Alueelle tuotujen maamassojen on katsottu olevan jätettä, koska massojen sijoittamiselle kiinteistölle ei ole ollut jätelain vastaavat vaatimuksen täyttävää

hyväksytyä suunnitelmaa tai lupaa. Suunnitelman puuttuessa ei ole voitu osoittaa, että maa-ainesten käytölle on ollut olemassa todellinen tarve ja että niiden käytön tekniset edellytykset (ml. massojen soveltuminen kyseiseen käyttötarkoitukseen) olisi yleisellä tasolla määritelty. Suunnitelmalliseen käyttöön liittyy yleensä myös arvio tarvittavien maa-ainesten määrästä sekä siitä, kuinka pitkän ajan kuluessa maa-aineksia suunnitellussa rakennuskohteessa käytetään. Suunnitelmalla osoitetaan myös, että maa-ainekselle on ollut aito tarve. Tässä tarkastelussa on merkitystä myös sillä, saako vastaanottaja korvauksen maa-ainesten vastaanotosta. Korvausten saamista voidaan yleensä pitää vahvana osoituksena siitä, että maa-aineksen tarve on toissijaista maa-ainesten vastaanotosta saatavaan taloudelliseen hyötyyn nähden. Tässä tapauksessa ylijäämämaiden vastaanotto ja hyötykäyttö on kertaluonteista huomattavasti laajempaa ja peräisin ammattimaisesta maanrakennustoiminnasta, jossa ei ole selvityksen mukaan saatu korvausta, mutta jossa toisaalta on mahdollisesti vältytty kustannuksilta.

Härkälänjoki on Uudenmaan maakuntakaavassa vedenhankinnan kannalta arvokas pintavesialue, joka on yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeä. Toiminnan vaikutuksia Härkälänjokeen ei toistaiseksi tunneta riittävästi. Toiminta voi aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa ja tulkitaan saatujen tietojen perusteella ympäristöluvanvaraiseksi.

Valvontaviranomaisen tulee määrätä ylijäämämaiden vastaanotto ja käsittely näillä perusteilla keskeytettäväksi. Maanomistajalle ja Vihdin PR-rakennus Oy:lle on annettu tieto asian käsittelyn etenemisestä.

Uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettu huomioon pääveloitteen laatu ja laajuus, veloitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Mikäli kiinteistön omistaja ei ryhdy määräaikoihin mennessä pääveloitteiden mukaisiin toimenpiteisiin, eikä sen noudattamatta jättämiselle ole esitetty mitään laillista syytä, uhkasakko voidaan tuomita maksettavaksi.

Asianosaisuus

Vihdin ympäristövalvonnan saamien selvitysten mukaan kiinteistölle on tuotu ylijäämämaita Vihdin PR-rakennus Oy:n toimesta eikä kiinteistön omistaja ole saanut ylijäämämaista korvausta. Ylijäämämaita on käytetty maanrakennusmateriaaleina korvaamassa ostomateriaaleja.

Sekä kiinteistön omistajan että ammattimaisen maanrakennusyrityksen olisi pitänyt tuntea alaa koskeva lainsäädäntö esimerkiksi siltä osin, mitä viranomaislupia maanlajitus tarvitsee ja huolehtia, että toiminnan ympäristölupatarve selvitetään viranomaisella ennen töiden aloittamista. Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaista selvilläölovelvollisuutta ei ole noudatettu.

Kiinteistön omistaja on sallinut ylijäämämaiden sijoittamisen omistamalleen kiinteistölle ja ollut rakennushankkeensa kautta tosiasiallinen toimija ylijäämämaiden ajattamisessa kiinteistölleen. Vihdin ympäristölautakunta katsoo, että kiinteistön omistajalla on oikeudellinen vastuu ja tosiasiallinen mahdollisuus korjata tilanne itse tai oikeuttamansa edustajan avustuksella joko ennallistamistoina ja massojen poisajolla tai hakemalla ympäristönsuojelulain mukaista ympä-

ristölupaa.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 6, 14, 17, 27, 175, 184, 185, 190, 191, 200 ja 201 §. liite 1, taulukko 2, 13f

Jätelaki (646/2011): 29, 118 §

Hallintolaki (434/2003): 34 §

Uhkasakkolaki (1113/1990): 6 - 9, 22 §

Vihdin kunnan hallintosääntö, voimaan 1.8.2018

Vihdin kunnan toimintasääntö, voimaan 23.8.2018

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.